

Sygn. akt X Ga 782/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu X Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Chojnacki

Sędziowie: SSO Wanda Migdał

SSO Ryszard Trzebny

Protokolant: st. sekr. sąd. Sylwia Wawrzyniak

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r., w P.

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w P. z dnia 26 września 2013 r. sygn. akt IX GC 2001/12

1. oddała apelację,
2. kosztami postępowania apelacyjnego obciąża pozwanego i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 300 zł.

/-/ W. M. /-/ T. C. /-/ R. T.

XGa 782/13

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. pozwem z 20 września 2012 roku żądał od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. zapłaty kwoty 3480,00 zł. Wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 30 sierpnia 2011 roku W. M. (2) jako ubezpieczający zawarł z pozwaną umowę ubezpieczenia komunikacyjnego Autocasco pojazdu T. (...) rok produkcji 2005 o numerze rejestracyjnym (...). Wskazać przy tym należy, że W. M. (2) zawarł umowę jako współwłaściciel przedmiotowego pojazdu. Współwłaścicielem i ubezpieczonym, a tym samym uprawnionym z wymienionej umowy jest powódka.

Zgodnie z zawartą umową, sumę ubezpieczenia określono na kwotę 13.100 zł netto, odpowiadająca wartości pojazdu z dnia zawarcia umowy. Okres ubezpieczenia obejmował okres od dnia 30 sierpnia 2011 r. do dnia 30 sierpnia 2012 r. Powódka uiściła stosowane składki ubezpieczeniowe. Zakresem ubezpieczenia objęte zostały szkody polegające

na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia wskutek zdarzeń niezależnych od woli ubezpieczonego lub osoby uprawnione do korzystania z pojazdu (§ 6 ust.1 OWU).

W dniu 16 maja 2012 roku doszło do zdarzenia, wskutek którego ubezpieczony pojazd został uszkodzony. Powódka niezwłocznie zgłosiła szkodę pozwanej. Pismem z dnia 25 maja 2012 roku pozwana poinformowała powódkę, iż z uwagi na zakres uszkodzeń pojazdu, jego naprawa jest ekonomicznie nieuzasadniona, a przewidywane koszty naprawy pojazdu przekraczają jego wartość i (...) S.A. nie pokryje kosztów ewentualnej naprawy pojazdu.

W związku z tym pozwana określiła rozmiar szkody jako różnicę pomiędzy wartością pojazdu w stanie nieuszkodzonym a jego wartością w stanie uszkodzonym, przy przyjęciu wartości: pojazdu w stanie nieuszkodzonym w wysokości 8.600 zł netto, pojazdu w stanie uszkodzonym w wysokości 8 274,39 zł netto, co dało wartość odszkodowania w wysokości 325,61 zł netto. Pismem z dnia 25 maja 2012 roku powódka zaprzeczyła stanowczo zarówno przyjętemu przez pozwaną sposobowi naprawienia szkody (szkoda całkowita}, jak również wartościom pojazdu nieuszkodzonego i uszkodzonego, określonym przez pozwaną. Powódka wskazała, iż pozwana zawiężyła wartość pojazdu uszkodzonego oraz przewidywany koszt naprawy, zaniżając jednocześnie wartość pojazdu nieuszkodzonego. Powódka domagała się wypłaty odszkodowania w wysokości 9 600 zł netto, które pokryć miało oszacowany przez powódkę koszt naprawy pojazdu.

Pismem z dnia 6 czerwca 2012 roku pozwana zawiadomiła powódkę, iż po ponownym rozpatrzeniu sprawy uznaje za zasadne roszczenie powódki co do kwoty 1 025,61 zł. Uzasadniając swoje stanowisko (...) S.A. wskazał, iż odszkodowanie zostało ustalone na dzień 22 maja 2012 r. metodą szkody całkowitej, jako różnica pomiędzy wartością nieuszkodzonego pojazdu T. (...) (9 300 zł netto) a wartością rynkową tego pojazdu w stanie uszkodzonym (8.274,39 zł netto). W dalszej części swoich wywodów pozwana wskazała, iż koszt naprawy pojazdu ustalony zgodnie z postanowieniem § 22 ust 8 pkt 3 OWU wynosi 19.660.45 zł brutto i przekracza 70 % wartości pojazdu, co uzasadnia przyjęcie sposobu naprawienia szkody metoda szkody całkowitej.

Pozwana wypłaciła powódce w dniu 13 czerwca 2012 roku kwotę 1 025,61 zł. Następnie pismem z dnia 14 czerwca 2012 roku powódka ponownie zakwestionowała przyjęty przez pozwaną sposób naprawienia szkody metodą szkody całkowitej i wezwała pozwaną do wypłaty odszkodowania w wysokości (...) 15 zł netto, zgodnie z przedłożoną kalkulacją kosztów naprawy pojazdu. Z uwagi na brak jakiegokolwiek ustosunkowania się przez pozwaną do ww. roszczeń, powódka za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika wystosowała do pozwanej w dniu 27 czerwca 2012 roku wezwanie do zapłaty kwoty 5 864.15 zł netto. W wezwaniu wskazano szczegółowo uzasadnienie roszczenia powódki, co do wysokości. Pismem z dnia 3 sierpnia 2012 roku pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko.

Wskazać należy, że z powyższym stanowiskiem pozwanej nie można się zgodzić. Podkreślenia wymaga fakt, iż w żadnym zakresie nie można podzielić stanowiska pozwanego Zakładu, iż szkodę w pojeździe T. (...), powstałą w wyniku zdarzenia z dnia 16 maja 2012 roku zakwalifikować należy jako szkodę całkowitą. Zgodnie z § 4 pkt 17 OWU szkoda całkowita to uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty naprawy ustalone według zasad określonych w § 22 ust. 8 pkt 3 OWU przekraczają 70 % wartości pojazdu. Zgodnie natomiast z § 22 ust. 8 pkt 3 OWU „w razie powstania szkody całkowitej koszt naprawy pojazdu stanowiący podstawę do określenia szkody całkowitej, nie będący podstawą do wypłaty odszkodowania" ustala się na podstawie wyceny sporządzonej według warunków określonych w tymże punkcie umowy.

Po pierwsze uzasadniony sprzeciw powódki budzi oszacowana przez pozwaną wartość pojazdu nieuszkodzonego. W dniu zawarcia polisy nr Seria (...) tj. 30 sierpnia 2011 roku ustalono wartość rynkową pojazdu na kwotę 13 100 zł netto. Nie sposób zgodzić się z prezentowanym przez pozwaną stanowiskiem, iż obecnie wartość ta wynosi 9 300 zł netto. Stanowczo podkreślić należy, iż od zawarcia polisy do dnia zdarzenia powodującego szkodę upłynęło niespełna 9 miesięcy, a podzielenie stanowiska pozwanej prowadziłoby do absurdu wniosku, iż wartość rynkowa pojazdu z każdym miesiącem spada o ponad 420 zł. Stanowczy sprzeciw powódki budzi również przyjęty przez pozwaną koszt naprawy pojazdu - pozwany Zakład określił go bowiem na poziomie 15 984,11 zł netto. Na zlecenie powódki zakład

naprawczy współpracujący na stałe z pozwanym Zakładem dokonał wyceny kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w sposób zgodny z warunkami wskazanymi w § 22 OWU. Ustalony w oparciu o wskazaną wycenę koszt naprawy pojazdu wyniósł 5 864,15 zł netto. Powódka dokonała naprawy pojazdu. Poniesiony przez nią koszt wyniósł ostatecznie 4 505 zł netto.

Niniejszym pozwem powódka dochodzi zwrotu tejże kwoty, pomniejszonej o dotychczas wypłacone przez pozwaną odszkodowanie w wysokości 1 025, 61 zł. Termin od którego powódka domaga się odsetek wynika z § 28 ust, 1 OWU, zgodnie z którym pozwana winna wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni. licząc od dnia zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym. Z uwagi na całokształt przedstawionych wyżej okoliczności, pozew niniejszy uznać należy za zasadny i konieczny.

W dniu 11 października 2012 roku wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniający żądanie pozwu.

W sprzeciwie od nakazu pozwany wniósł o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu podał, że strony zawarły umowę ubezpieczenia Autocasco pojazdu marki T. nr rej. (...), potwierdzoną polisą nr (...) na okres od 31 sierpnia 2011 roku do 30 sierpnia 2012 roku. Suma ubezpieczenia została określona w wysokości netto - bez podatku VAT. Do obliczenia wartości pojazdu strony przyjęły system E.. W dniu 16 maja 2012 roku powód zgłosił pozwanemu szkodę w pojeździe z ubezpieczenia Autocasco. W wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego pozwany stwierdził, że z uwagi na zakres uszkodzeń pojazdu, jego naprawa jest ekonomicznie nieuzasadniona, gdyż koszty pojazdu są znaczne i przekraczają 70% wartości pojazdu. W związku z powyższym, rozmiar szkody został określony na podstawie różnicy pomiędzy wartością pojazdu według stanu przed zdarzeniem i jego wartością po zdarzeniu:

- wartość pojazdu przed zdarzeniem netto - 8600 zł
- wartość pojazdu po zdarzeniu netto - 8274,39 zł
- wartość odszkodowania netto - 325,61 zł.

Wartość pojazdu przed zdarzeniem została obliczona w wersji z automatyczną skrzynią biegów.

Odszkodowanie zostało obliczone na podstawie ogólnych warunków ubezpieczenia Autocasco ustalonych Uchwałą Zarządu (...) S.A. Kr nr (...) z dnia 24 stycznia 2011 roku (§4.pkt 15 oraz §22. ust 8). Z powyższym powód nie zgodził się i złożył odwołanie. Pozwany dokonał ponownego przeliczenia szkody i ustalił:

- wartość pojazdu przed zdarzeniem netto – 9300 zł
- wartość pojazdu po zdarzeniu netto - 8274,39 zł
- wartość odszkodowania netto – 1025,61 zł.

Wartość pojazdu przed zdarzeniem została obliczona w wersji z manualną skrzynią biegów, gdyż pojazd w rzeczywistości posiadał skrzynię manualną. Kwota 1025,61 zł tytułem szkody całkowitej została wypłacona powodowi w dniu 11 czerwca 2012 roku.

Odnośnie wartości pojazdu na dzień szkody, pozwany podniósł, że wartość pojazdu na dzień 16 maja 2012 roku - zgodnie z OWU AC, wynosi 9300 zł netto. Odszkodowanie zostało określone w oparciu o katalog E.. Katalog ten jako źródło wyceny został podany we wniosku do ubezpieczenia. Ustalenie wartości pojazdu przeprowadzone zostało z wykorzystaniem opartego o dane z katalogów - programu komputerowego E.. W programie tym - zgodnie z obowiązującą instrukcją ustalania wartości pojazdów - funkcjonuje szereg korekt mających wpływ na końcową wartość pojazdu.

W niniejszym przypadku zastosowano uzasadnione i w przewidzianych granicach zarówno korekty dodatnie jak i ujemne. Korekty dodatnie (zwiększające wartość pojazdu) dotyczyły wyposażenia dodatkowego Korekty ujemne (zmniejszające wartość pojazdu) zostały zastosowane z powodu:

- liczby właścicieli - co najmniej 3 (za granicą i w Polsce)

- pochodzenie pojazdu - sprowadzony z zagranicy.

Z posiadanych przez (...) S.A. informacji wynika, że powód był co najmniej trzecim właścicielem pojazdu. Przyjęta przez pozwanego w rozliczeniu wartość pojazdu w stanie uszkodzonym została określona w oparciu o oferty zakupu złożone przez wyspecjalizowanych pośredników zajmujących się obrotem uszkodzonymi pojazdami. Zgodnie z §22 ust. 8 pkt 2 OWU AC, informacja o pojeździe wraz z dokumentacją zdjęciową została umieszczona na specjalnej platformie internetowej, gdzie współpracujące z administratorem platformy podmioty dokonują wyceny i składają wiążące oferty zakupu. Wszystkie informacje udostępniane w tym trybie są całkowicie anonimowe i nie umożliwiają identyfikacji pojazdu ani jego właściciela.

Wartość rynkowa pozostałości została oszacowana poprzez dodanie do najwyższej oferty (8850 zł) kwoty 1079,27 zł, stanowiącej szacunkową marżę w wysokości 15%, będącą wynikiem różnicy pomiędzy ceną zakupu przez pośrednika a ceną odsprzedaży dla finalnego nabywcy. W ten sposób wyznaczona została cena sprzedaży, za którą możliwe jest samodzielne zbycie pojazdu bez skorzystania z usług wyspecjalizowanego pośrednika. Celem zapewnienia pomocy w zagospodarowaniu pozostałości tym poszkodowanym, którzy zamierzają zbyć pojazd w stanie uszkodzonym, ale nie chcą poszukiwać nabywcy we własnym zakresie, (...) S.A. oferuje możliwość sprzedaży pojazdu pośrednikowi, który wygrał licytację.

Pozwany poinformował powoda z jakimi podmiotem ma się skontaktować w celu sprzedaży pojazdu oraz w jakim terminie decyzja o odsprzedaży pojazdu powinna zostać podjęta. Po przedłożeniu pozwanemu umowy sprzedaży pojazdu w stanie uszkodzonym, pozwany dopłaca poszkodowanemu kwotę 1079,27 zł stanowiącą 15 % marży handlowej. Łącznie zatem powód otrzymałby z tytułu szkody całkowitej odszkodowanie w kwocie 2104,88 zł.

Pozwany zwrócił uwagę na brzmienie § 22 ust 8 pkt 2 - zgodnie z którym (...) S.A. może ustalić wartość pozostałości (pojazdu w stanie uszkodzonym) na podstawie oferty zakupu uzyskanej na aukcji internetowej, co w niniejszej sprawie uczynił. Powód nie skorzystał z propozycji pozwanego. Nie zgodził się z rozliczeniem szkody jako całkowitej. Naprawił przedmiotowy pojazd za kwotę 4 505 zł netto. Nie uzgodnił z pozwanym ani sposobu ani też wysokości kosztów naprawy. Pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, odmawiając rozliczenia szkody jako częściowej.

Wyrokiem z 26 września 2013 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3479,39 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 lipca 2012 roku do dnia zapłaty. Przyznał biegłemu R. M. wynagrodzenie za sporządzenie opinii z 10 maja 2013 roku w wysokości 1736,03 zł. Kosztami procesu obciążył w całości pozwanego i w związku z tym zasądza od niego na rzecz powoda kwotę 1453,03 zł w tym 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego. Nadto Sąd nakazał zwrócić powodowi ze środków Skarbu Państwa nadpłaconej zaliczki w kwocie 263, 97 zł.

Podstawę takiego rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego stanowiły następujące ustalenia faktycznie i rozważania prawne:

W dniu 30 sierpnia 2011 roku W. M. (2), jako ubezpieczający zawarł z pozwaną umowę ubezpieczenia komunikacyjnego Autocasco pojazdu T. (...), rok produkcji 2005, o numerze rej. (...). Wskazać przy tym należy, że W. M. (2) zawarł umowę jako współwłaściciel przedmiotowego pojazdu. Współwłaścicielem i ubezpieczonym, a tym samym uprawnionym z wymienionej umowy jest powódka. Zgodnie z zawartą umową, sumę ubezpieczenia określono na kwotę 13.100 zł netto, odpowiadająca wartości pojazdu z dnia zawarcia umowy. Okres ubezpieczenia

obejmował okres od dnia 30 sierpnia 2011 roku do dnia 30 sierpnia 2012 roku. Powódka uiściła stosowane składki ubezpieczeniowe.

Zakresem ubezpieczenia objęte zostały szkody polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu, jego części lub wyposażenia wskutek zdarzeń niezależnych od woli ubezpieczonego lub osoby uprawnionej do korzystania z pojazdu (§ 6.1 OWU). W dniu 16 maja 2012 roku doszło do zdarzenia, wskutek którego ubezpieczony pojazd został uszkodzony. Powódka niezwłocznie zgłosiła szkodę pozwanej. Pismem z dnia 25 maja 2012 roku pozwana poinformowała powódkę, iż z uwagi na zakres uszkodzeń pojazdu, jego naprawa jest ekonomicznie nieuzasadniona, a przewidywane koszty naprawy pojazdu przekraczają jego wartość i (...) S.A. nie pokryje kosztów ewentualnej naprawy pojazdu. W związku z tym pozwana określiła rozmiar szkody jako różnicę pomiędzy wartością pojazdu w stanie nieuszkodzonym a jego wartością w stanie uszkodzonym, przy przyjęciu wartości: pojazdu w stanie nieuszkodzonym w wysokości 8.600 zł netto, pojazdu w stanie uszkodzonym w wysokości 8 274,39 zł netto, co dało wartość odszkodowania w wysokości 325,61 zł netto. Pismem z dnia 25 maja 2012 roku powódka zaprzeczyła stanowczo zarówno przyjętemu przez pozwaną sposobowi naprawienia szkody (szkoda całkowita), jak również wartościom pojazdu nieuszkodzonego i uszkodzonego, określonym przez pozwaną. Powódka wskazała, iż pozwana zawyżyła wartość pojazdu uszkodzonego oraz przewidywany koszt naprawy, zaniżając jednocześnie wartość pojazdu nieuszkodzonego. Powódka domagała się wypłaty odszkodowania w wysokości 9 600 zł netto, które pokryć miało oszacowany przez powódkę koszt naprawy pojazdu.

Pismem z dnia 6 czerwca 2012 roku pozwana zawiadomiła powódkę, iż po ponownym rozpatrzeniu sprawy uznaje za zasadne roszczenie powódki co do kwoty 1 025,61 zł. Uzasadniając swoje stanowisko (...) S.A. wskazał, iż odszkodowanie zostało ustalone na dzień 22 maja 2012 roku metodą szkody całkowitej, jako różnica pomiędzy wartością nieuszkodzonego pojazdu T. (...) (9 300 zł netto) a wartością rynkową tego pojazdu w stanie uszkodzonym (8.274,39 zł netto). W dalszej części swoich wywodów pozwana wskazała, iż koszt naprawy pojazdu ustalony zgodnie z postanowieniem § 22 ust 8 pkt 3 OWU wynosi 19.660,45 zł brutto i przekracza 70 % wartości pojazdu, co uzasadnia przyjęcie sposobu naprawienia szkody metodą szkody całkowitej. Pozwana wypłaciła powódce w dniu 13 czerwca 2012 r. kwotę 1 025,61 zł. Następnie pismem z dnia 14 czerwca 2012 r. powódka ponownie zakwestionowała przyjęty przez pozwaną sposób naprawienia szkody metodą szkody całkowitej i wezwała pozwaną do wypłaty odszkodowania w wysokości (...) 15 zł netto, zgodnie z przedłożoną kalkulacją kosztów naprawy pojazdu. Z uwagi na brak jakiegokolwiek ustosunkowania się przez pozwaną do wymienionych roszczeń, powódka za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika wystosowała do pozwanej w dniu 27 czerwca 2012 r. wezwanie do zapłaty kwoty 5 864,15 zł netto. W wezwaniu wskazano szczegółowo uzasadnienie roszczenia powódki, co do wysokości. Pismem z dnia 3 sierpnia 2012 roku pozwana podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko.

Zgodnie z § 4 pkt 17 OWU szkoda całkowita to uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty naprawy ustalone według zasad określonych w § 22 ust. 8 pkt 3 OWU przekraczają 70 % wartości pojazdu, Zgodnie natomiast z § 22 ust. 8 pkt 3 OWU „w razie powstania szkody całkowitej koszt naprawy pojazdu stanowiący podstawę do określenia szkody całkowitej, nie będący podstawą do wypłaty odszkodowania” ustala się na podstawie wyceny sporządzonej według warunków określonych w tymże punkcie umowy.

W dniu zawarcia polisy nr Seria (...) tj. 30 sierpnia 2011 roku ustalono wartość rynkowa pojazdu na kwotę 13100 zł netto. Od zawarcia polisy do dnia zdarzenia powodującego szkodę upłynęło niespełna 9 miesięcy. Pozwany przyjął koszt naprawy pojazdu na poziomie 15984,11 zł netto. Na zlecenie powódki zakład naprawczy współpracujący na stałe z pozwanym Zakładem dokonał wyceny kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w sposób zgody z warunkami wskazanymi w § 22 OWU. Ustalony w oparciu b wskazana wycenę koszt naprawy pojazdu wyniósł 5.864,15 zł. Netto. Powódka dokonała naprawy pojazdu. Poniesiony przez nią koszt wyniósł ostatecznie 4.505 zł netto.

Wartość rynkowa samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) w stanie nieuszkodzonym wg notowań cen sprzedaży samochodów używanych z miesiąca maja 2012r. kształtuje się na poziomie kwoty 10600,00 zł netto. Wartość rynkowa samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) w stanie uszkodzonym wg złożonej do akt szkody oferty zakupu w miesiącu maju 2012r. wynosiła 7195,00 zł netto.

Wartość rynkowa samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) w stanie uszkodzonym wyznaczona „Metodą stopnia uszkodzenia” w miesiącu maju 2012r. kształtowała się na poziomie kwoty 5025,00 zł netto.

Wysokość szkody całkowitej przy uwzględnieniu złożonej do akt szkody oferty zakupu samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) w stanie uszkodzonym w miesiącu maju 2012 roku kształtowała się na poziomie kwoty 3405,00 zł netto.

Wysokość szkody całkowitej przy uwzględnieniu wyznaczonej „Metodą stopnia uszkodzenia” wartości samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) w stanie uszkodzonym w miesiącu maju 2012r. kształtowała się na poziomie kwoty 5575,00 zł netto.

Kalkulowany koszt naprawy powypadkowej samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) dla przyjętego wariantu (...) wynikającego z umowy ubezpieczeniowej wg cen usług i części zamiennych opatrzonych logo producenta samochodu nie powinien przekroczyć kwoty 10452,12 zł netto.

Kalkulowany koszt naprawy powypadkowej samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) dla przyjętego wariantu (...) - kryterium ekonomiczne - wynikającego z umowy ubezpieczeniowej wg cen usług i części zamiennych pochodzących od różnych producentów nie powinien przekroczyć kwoty 6635,96 zł netto.

Sąd pierwszej instancji uznał, że powyższy stan faktyczny był co do zasady bezsporny. Potwierdzają go dokumenty zawarte w aktach, które korzystają z domniemania określonego w art. 245 k.p.c.

Okoliczności wymagające wiadomości specjalnych Sąd Rejonowy ustalił na podstawie opinii biegłego R. M., uznając wnioski biegłego za spójne, logiczne i przekonująco uzasadnione.

Przechodząc do rozważań prawnych nad ustalonym przez siebie stanem faktycznym Sąd pierwszej instancji wskazał, że co do meritum, powództwo należało uwzględnić. Zgodnie z art. 805 § 1 kc przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. W przypadku dochodzenia odszkodowania z dobrowolnego ubezpieczenia autocasco, ustalenie i wypłata odszkodowania następuje zgodnie z postanowieniami określonymi w zawartej przez strony umowie oraz ogólnych warunkach ubezpieczenia auto casco.

Jak wynika z opinii biegłego, wartość rynkowa samochodu osobowego marki T. (...) nr rej. (...) w stanie nieuszkodzonym wynosiła około 10 600 zł netto. Natomiast kalkulowany koszt naprawy powypadkowej tego samochodu, dla przyjętego wariantu (...) - kryterium ekonomiczne - wynikającego z umowy ubezpieczeniowej wg cen usług i części zamiennych pochodzących od różnych producentów, w opinii biegłego nie powinien przekroczyć kwoty 6 635,96 zł netto.

Sąd Rejonowy wskazał, że przyjmując wartości podane przez biegłego, koszt naprawy pojazdu stanowiłby ok. 63% jego wartości. Nadto Sąd podkreślił, że nie sposób abstrahować również od okoliczności, iż powód naprawił pojazd za kwotę 4505 zł netto, która stanowi około 43% wartości pojazdu.

Jednocześnie Sąd Rejonowy podkreślił, że dostrzega, iż biegły określił kalkulowany koszt naprawy powypadkowej samochodu T. (...) dla przyjętego wariantu „optymalny” na podstawie § 22 ust. 3 pkt 2a OWU, a nie na podstawie § 22 ust. 8 pkt 3 OWU. Jednakże przyjęto, że koszt określony w tym wariantcie (optymalny) lepiej oddaje okoliczności konkretnego przypadku, skoro uszkodzeniu uległ pojazd wyprodukowany 2005 roku.

Sąd Rejonowy zaznaczył, że zastosowanie § 22 ust. 8 pkt 3 OWU (wariant serwisowy) jest znacząco niekorzystne dla ubezpieczonego, obniża standard ochrony ubezpieczeniowej, pozbawia ubezpieczonego możliwości wyboru sposobu naprawienia szkody, a w konsekwencji jest sprzeczne z właściwością stosunku ubezpieczeniowego w rozumieniu art. 353¹ kc, a także ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa w rozumieniu art. 5 k.c.

W związku z tym, na podstawie powołanych przepisów nie uwzględniono linii obrony pozwanego, a następnie orzeczono jak w sentencji.

O kosztach procesu postanowiono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. Na zasądzoną od pozwanego kwotę złożyły się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości stawki minimalnej tj. 600,00 zł, opłata od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł i wydatek na opinię biegłego. Nadto w punkcie 4 postanowiono o zwrocie nadpłaconej zaliczki uiszczonej przez powoda na poczet kosztów opinii biegłego.

Apelację w zakresie pkt. 1 wyroku w części przekraczającej kwotę 1300, 29 zł oraz pkt. 3 i 4 wyroku w zakresie postanowienia o kosztach procesu w całości wniósł pozwany. Skarżący żądał zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1300,39 zł i oddalenia powództwa w pozostałym zakresie oraz zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu w I instancji wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżonemu orzeczeniu pozwany zarzucał naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie art. 805 kc, art. 361§1 i 2 kc w związku z art. 6 kc poprzez przyjęcie, że powód udowodnił wysokość żadanego roszczenia. Nadto zarzucił naruszenie prawa materialnego poprzez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie art. 805 kc, §22 ust. 8 pkt. 3 OWU w związku z art. 6 kc poprzez przyjęcie, że podstawą do określenia szkody całkowitej jest koszt naprawy pojazdu ustalony dla wariantu optymalnego mimo, że §22 ust. 8 pkt. 3 OWU określa sposób ustalenia powyższego kosztu w zupełnie inny sposób tj. według zasad przyjętych dla wariantu serwisowego, a także poprzez przyjęcie że podstawą do określenia szkody całkowitej jest koszt naprawy pojazdu wynoszący 6635, 96 zł netto ustalony dla wariantu optymalnego, który to wariant nie ma zastosowania w niniejszej sprawie oraz poprzez przyjęcie, że w niniejszej sprawie miała miejsce tzw. szkoda częściowa, gdyż w ocenie Sądu Rejonowego wartość kosztów naprawy stanowiła około 63% wartości pojazdu mimo, że powyższe koszty nie odnoszą się do rozliczenia szkody całkowitej i nie mogą być brane pod uwagę przy określeniu tej szkody.

Skarżący zarzucił również naruszenie prawa procesowego, które miała jego zdaniem wpływ na wynik sprawy, a w szczególności art. 233 kpc i art. 232 kpc poprzez przyjęcie, że powód udowodnił roszczenie zgłoszone w pozwie co do wysokości zasądzonej w zaskarżonym orzeczeniu oraz, że powód udowodnił, że w niniejszej sprawie miała miejsce szkoda częściowa. Nadto skarżący zarzucił naruszenie art. 233§1 kpc polegające na dokonaniu przez Sąd pierwszej instancji dowolnej i błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że podstawą do określenia szkody całkowitej jest koszt naprawy pojazdu wynoszący 6635,96 zł netto ustalony dla wariantu optymalnego, co jest sprzeczne z postanowieniami §22 ust. 8 pkt. 3 OWU określającymi inny sposób obliczenia kosztu naprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się bezzasadna.

Nieważności postępowania nie stwierdzono badając tę kwestię z urzędu.

Chybionym okazał się podniesiony przez pozwanego zarzut naruszenia przez Sąd pierwszej instancji przepisów prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a mianowicie art. 805 kc oraz art. 361§1 i §2 kc w związku z art. 6 kc poprzez przyjęcie, że powód udowodnił wysokość żadanego roszczenia.

Powód dołączył do pozwu fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 4505,00 zł netto. Faktura została wystawiona za naprawę samochodu osobowego T. (...) nr rejestracyjny (...). Powód otrzymał od skarżącego odszkodowanie w kwocie 1025,61 zł. Kwota ta odpowiadała wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość pozostałości, a zatem zgodnie z §22 ust. 8 OWU stanowiła odszkodowanie wypłacane w wypadku szkody całkowitej.

Nadto należy wskazać, że zgodnie z §4 pkt 17 szkodą całkowitą jest uszkodzenie pojazdu w takim zakresie, że koszty naprawy ustalone według zasad określonych w §22 ust. 8 pkt. 3 OWU przekraczają 70% wartości pojazdu.

Zgodnie z opinią biegłego koszt naprawy pojazdu wyniósłby 63% jego wartości. Nadto należy wskazać, że powód dokonał naprawy pojazdu za kwotę 4505,00 zł co stanowi około 43% wartości pojazdu. Zatem przyjąć należy, że w przedmiotowej sprawie nie powstała szkoda całkowita powodująca, że naprawa pojazdu była nieuzasadniona z ekonomicznego punktu widzenia.

W tym kontekście należy wskazać, że powód w sposób należyty udowodnił swoje roszczenie. Przede wszystkim wykazując, że nie powstała szkoda całkowita, gdyż koszt naprawy pojazdu był niższy niż 70% jego wartości. Słusznie zatem uznał Sąd Rejonowy, że w sprawie niniejszej zachodziła szkoda częściowa a nie całkowita. Mając na względzie powyższe rozważania skarżący na podstawie art. 805§1 kc winien spełnić świadczenie na rzecz powoda skoro szkoda powstała, a powód należycie wykazał, że nie była to szkoda całkowita. W tym kontekście nie można również mówić o naruszeniu przez Sąd pierwszej instancji art. 361§1 i 2 kc, skarżący w żaden sposób nie uprawdopodobnił, że nie istniał związek przyczynowy między zdarzeniem a powstałą szkodą.

Nietrafny jest również zarzut naruszenia art. 805 kc oraz §22 ust. 8 pkt. 1-3 OWU w związku z art. 6 kc poprzez przyjęcie, że podstawą do określenia szkody całkowitej jest koszt naprawy pojazdu ustalony dla wariantu „optymalnego” mimo, że §22 ust. 8 pkt. 3 OWU określa sposób ustalenia powyższego kosztu w zupełnie inny sposób tj. według zasad przyjętych dla wariantu serwisowego.

Niezaprzeczalnym jest, że powód dokonał naprawy samochodu osobowego T. (...) co potwierdza przedstawiona przezeń faktura VAT nr (...) z 17 sierpnia 2012 roku opiewająca na kwotę 4505 zł netto co stanowiło około 43% wartości pojazdu wskazanej w opinii biegłego. Nadto należy podkreślić, iż biegły ustalił, że koszt naprawy pojazdu dla przyjętego wariantu (...) – kryterium ekonomiczne – wynikającego z umowy ubezpieczeniowej według cen usług i części zamiennych pochodzących od różnych producentów nie powinien przekroczyć kwoty 6635,96 zł netto, a więc stanowiłby około 63% wartości pojazdu.

Na podstawie powyższych ustaleń nie sposób zatem przyjąć, że doszło do szkody całkowitej. Przede wszystkim należy mieć na względzie przy ocenie tej szkody kryterium obiektywne jakim w przekonaniu Sądu jest nie tylko opinia biegłego ale również fakt dokonania naprawy przez powoda za kwotę stanowiącą około 43% wartości pojazdu. Przyjęcie odmiennego wniosku i wskazanie, jak chce skarżący, że doszło do szkody całkowitej nie tylko byłoby niekorzystne dla powoda ale również naruszałoby zasady logicznego rozumowania. Nadto należy podkreślić, że celem odszkodowania jest wyrównanie powstałej szkody. W wypadku przyjęcia szkody całkowitej wspomniany cel kompensacyjny nie zostałby osiągnięty, gdyż powód nie uzyskałby pokrycia różnicy w wartości pojazdu według stanu sprzed i po zdarzeniu.

Z powyższych względów również zarzut naruszenia art. 805 kc oraz §22 ust. 8 pkt 1-3 OWU poprzez przyjęcie, że podstawą do określenia szkody całkowitej jest koszt naprawy pojazdu wynoszący 6635,96 zł netto – ustalony dla wariantu optymalnego, który to wariant nie ma zastosowania w niniejszej sprawie gdyż ma zastosowanie tylko dla rozliczenia szkody częściowej tj. gdy koszty naprawy określone według zasad ustalonych w §22 ust. 8 pkt. 3 OWU nie przekraczają 70% wartości pojazdu należy uznać za chybiony. Jak bowiem wskazano przyjęcie takiego rozwiązania prowadziłoby do sprzeczności z obiektywnie ustalonym stanem faktycznym, a także naruszałoby stanowiący istotę odszkodowania cel kompensacyjny.

Nadto należy wskazać, że powyższe implikuje również nietrafnością zarzutu naruszenia art. 805 kc i §22 ust. 8 pkt 1-3 OWU poprzez przyjęcie, że w niniejszej sprawie miała miejsce szkoda częściowa, gdyż w ocenie Sądu Rejonowego wartość kosztów naprawy stanowiła około 63% wartości pojazdu pomimo, że powyższe koszty nie odnoszą się do rozliczenia szkody całkowitej i nie mogą być brane pod uwagę przy określeniu tej szkody.

Chybiony jest również zarzut naruszenia art. 233 kpc i art. 232 kpc poprzez przyjęcie, że powód udowodnił roszczenie zgłoszone w pozwie co do wysokości zasądzonej w zaskarżonym orzeczeniu oraz, że powód udowodnił, że niniejszej

sprawie miała miejsce szkoda częściowa, a także zarzut naruszenia art. 233§1 kpc polegającego na dokonaniu przez Sąd pierwszej instancji dowolnej i błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że podstawą do określenia szkody całkowitej jest koszt naprawy pojazdu wynoszący 6635,96 zł netto ustalony dla wariantu optymalnego, co jest sprzeczne z postanowieniami §22 ust. 8 pkt. 3 OWU określającymi inny sposób obliczania kosztu naprawy.

Wskazać należy, że dokonana przez sąd ocena wiarygodności i mocy dowodów może stanowić skuteczny punkt zaczepienia w apelacji jedynie wtedy, gdy posługując się wyłącznie argumentami juredycznymi skarżący wykaże, że doszło do rażącego naruszenia ustanowionych w nim zasad oceny wiarygodności i mocy dowodów (por. postanowienie SN z 19 stycznia 2001 roku I CKN 426/00, Lex nr 1167297). Zatem dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233§1 kpc nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołując się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając ich brak wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (por. A. Zieliński, K. Flaga-Gieruszyńska, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, Wyd. 6, Warszawa 2012).

Skarżący wskazał na naruszenie przez Sąd pierwszej instancji czynnika logicznego podkreślając, że istnieje dysharmonia między dowodami zgromadzonymi w sprawie a konkluzją do jakiej doszedł Sąd pierwszej instancji na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego. Należy podkreślić, że zgodnie z zasadą kontradiktoryjności to strony są dysponentami procesu cywilnego jednakże to rolą i zadaniem sądu jest dokonanie oceny zebranych w sprawie dowodów i przyznanie im waloru wiarygodności i określonej mocy dowodowej. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji wyciągnął z zebranego materiału dowodowego właściwe i spójne wnioski nie odbiegające od ustalonego w sprawie stanu faktycznego, nie doszło zatem do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonych przez tzw. czynnik logiczny.

Mając na względzie powyższe rozważania apelację pozwanej należało na podstawie art. 385 kpc oddalić jako bezzasadną. O kosztach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 kpc i §6 pkt. 3 w związku z §13 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. 2013 r., poz. 461)

SSO Wanda Migdał SSO Tomasz Chojnacki SSO Ryszard Trzebny